

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економічного аналізу

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071. Облік і оподаткування
за магістерською програмою професійного спрямування
Аналіз бізнес – процесів у підприємстві

на тему: **«Обліково-аналітичне забезпечення ефективності використання оборотних активів (на прикладі ТОВ «ЮГСВЕТ»)»**

Виконавець:

студент факультету менеджменту, обліку та інформаційних технологій

Міогло Олена Георгіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

Науковий керівник:

Канд. економ. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

_____
/підпис/

АНОТАЦІЯ

Міогло О.Г. «Обліково-аналітичне забезпечення ефективності використання оборотних активів (на прикладі ТОВ «ЮГСВЕТ»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою професійного/наукового спрямування «Аналіз бізнес – процесів у підприємстві». – Одеський національний економічний університет. Одеса, 2020 р.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – процес забезпечення ефективності використання оборотних активів.

У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти обліку, аудиту та аналізу оборотних активів через уточнення поняття «оборотні активи» згідно поглядів різних вчених та національних стандартів. Охарактеризовано головні особливості обліку та аудиту оборотних активів на ТОВ «ЮГСВЕТ».

Проаналізовано фінансовий стан підприємства, склад, динаміку і структуру оборотних активів. Також проведено аналіз ефективності використання оборотних активів на досліджуваному підприємстві, факторний аналіз зміни рентабельності оборотного капіталу на ТОВ «ЮГСВЕТ», проведено регресійний аналіз та визначено вплив факторів на результативний показник – коефіцієнт оборотності запасів.

Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності використання оборотних активів, надано рекомендації щодо усунення негативних тенденцій, які виявлені у ході аналітичного дослідження.

Ключові слова: ефективність використання, оборотні активи, аналіз, облік, резерви, рентабельність.

ANNOTATION

Miohlo O., «Accounting and analytical support of efficient use of current assets (on the example of YUGSVET LLC) »

Thesis for Master degree in specialty 071 «Accounting and taxation»
under the master's program « Analysis of business processes in business ».
– Odessa National Economics University. – Odessa, 2020.

Thesis consists of three chapters. The object of the study is the process of ensuring efficient use of current assets.

Thesis deals with both theoretical and practical aspects of accounting, auditing and analysis of current assets by clarifying the concept of "current assets" according to the views of different scientists and national standards. The main features of accounting and auditing of current assets at YUGSVET LLC are described.

Author analysis financial condition of the enterprise, composition, dynamics and structure of current assets. Also the analysis of efficiency of use of current assets at the investigated enterprise, the factor analysis of change of return on current capital for YUGSVET LLC is carried out, the regression analysis is carried out and influence of factors on the resultant indicator - inventory turnover ratio.

Measures to improve the efficiency of the use of current assets are proposed, recommendations are given to eliminate the negative trends identified during the analytical study.

Keywords: efficiency, current assets, analysis, accounting, reserves, profitability.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Однією з найважливіших проблем, які виникають у діяльності сучасного підприємства, є нестача оборотних активів, що призводить до зниження ділової активності та загальної ефективності господарювання, погіршення фінансового стану підприємств, скорочення підприємницької діяльності. Однак на сучасних підприємствах спостерігається також неефективне використання наявних оборотних активів, що призводить до аналогічних негативних наслідків. Обліково-аналітичне забезпечення дозволить виявити причини неефективного використання та визначити шляхи вдосконалення управління основними групами оборотних активів.

Мета дослідження. Метою кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра є дослідження обліково-аналітичного забезпечення ефективності використання оборотних активів.

Завдання дослідження:

- розкрити сутність оборотних активів підприємства;
- розглянути види оборотних активів та джерела їх формування;
- проаналізувати обліково-аналітичне відображення оборотних активів;
- дослідити первинний облік оборотних активів в ТОВ «ЮГСВЕТ»;
- проаналізувати синтетичний та аналітичний облік оборотних активів;
- визначити фактори та резерви підвищення ефективності використання оборотних активів;
- здійснити аналіз загальних результатів діяльності ТОВ «ЮГСВЕТ»;
- визначити резерви підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ «ЮГСВЕТ»;
- запропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання оборотних активів ТОВ «ЮГСВЕТ».
- здійснити пошук резервів використання оборотних активів на основі кореляційно-регресійного аналізу.

Об'єктом дослідження виступає процес забезпечення ефективності використання оборотних активів.

Предметом дослідження є теоретико-методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту оборотних активів на ТОВ «ЮГСВЕТ».

Методи дослідження. Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра проведена на основі спостереження, узагальнення, кількісно-якісного, системного і порівняльного аналізу, конкретизації, логічного узагальнення. У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, узагальнення, а також спеціальні методи – статистичних групувань, методи економічного аналізу. Всі розрахунки в роботі здійснені за допомогою комп'ютерної програми Microsoft Excel.

Інформаційна база дослідження. Теоретичною основою дослідження є матеріали навчальної літератури, нормативні документи, праці вітчизняних і зарубіжних вчених-економістів, матеріали науково-практичних конференцій.

Інформаційно-статистичні джерела дослідження – матеріали Державної служби статистики України, офіційна документація підприємства, дані бухгалтерського обліку і звітність ТОВ «ЮГСВЕТ», аналітичні та статистичні матеріали.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (52 найменувань) та 20-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 84 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 21 таблиць, 13 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено публікації:

– Міогло О.Г. Аналіз ефективності використання оборотних активів на ТОВ «ЮГСВЕТ»: збірник науково-практичних статей. Факультет менеджменту, обліку та інформаційних технологій (кафедра економічного аналізу); Одеський національний економічний університет. – 2020.

– Міогло О.Г. Аналіз політики управління оборотними активами: збірник науково-практичних статей. Факультет менеджменту, обліку та інформаційних технологій (кафедра економічного аналізу); Одеський національний економічний університет. – 2020.

– Міогло О.Г. Відмінності в обліку оборотних активів згідно з П(С)БО та МСБО: тези доповідей VI Міжнародної студентської науково-практичної інтернет конференції. – Одеса: ОНЕУ, 2020.

– Міогло О.Г., Чернишова Л.В. Аналіз ефективності використання оборотних активів на торгівельному підприємстві: Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції». – Херсон: ХНТУ, 2020.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи організації обліку оборотних активів» розглянуто економічну сутність, склад, структуру та джерела формування оборотних активів підприємства, а також проведено порівняльну характеристику відмінностей в обліку оборотних активів згідно з П(С)БО та МСБО.

У другому розділі «Оцінка ефективності використання оборотних активів на ТОВ «ЮГСВЕТ» проаналізовано основні економічні показники діяльності досліджуваного підприємства, розглянуто фінансово - господарську характеристику ТОВ «ЮГСВЕТ». Проаналізовано документальне оформлення та особливості обліку оборотних активів на досліджуваному підприємстві в системі автоматизованої обробки інформації, а також запропоновані напрями вдосконалення діючої системи обліку оборотних активів на досліджуваному підприємстві.

У третьому розділі «Аналіз ефективності управління оборотними активами підприємства» проаналізовано склад, структуру та динаміку оборотних активів, проведено аналіз ефективності використання оборотних активів та економіко - математичне моделювання процесу підвищення ефективності управління оборотними активами.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Вирішення багатьох економічних проблем підвищує увагу до категорії «оборотні активи» та розкриття їх економічної суті. У результаті проведеного дослідження розкрито поняття “оборотні активи” як окремої обліково-правової категорії, визначено оборотні активи, як сукупність майнових цінностей, грошових коштів та їх еквівалентів, які обслуговують операційну діяльність підприємства, або призначені для реалізації чи споживання протягом одного операційного циклу або протягом дванадцяти місяців з дати балансу. Оборотні активи, що сформовані для участі в операційному циклі, представлені в активі балансу, а джерела їх утворення – оборотний капітал фіксуються в пасиві балансу. Також у роботі проведено порівняльний аналіз праць вітчизняних та зарубіжних вчених.

2. Для визначення оптимального складу, структури та потреби підприємства в господарських засобах необхідною є їх оптимальна класифікація, котра враховує особливості діяльності кожного підприємств. Класифікація оборотних активів повинна мати цілеспрямований характер з метою задоволення потреб в окремих їх видах, оптимізації їх складу та структури, а також джерел фінансування.

3. Особливості обліку оборотних активів було розглянуто на прикладі даних ТОВ «ЮГСВЕТ». Дане підприємство успішно працює на ринку світлотехнічної, кабельно-провідникової та електротехнічної продукції з 2002 року та є представниками відомих виробників кабельно-провідникової та електротехнічної продукції: ЗАТ ОСП «Корпорація «Ватра», ПАТ «Завод «Южкабель», ТОВ «Запорізький завод кольорових металів», ТОВ «Интеркабель Київ», ПрАТ «ДКС України».

4. Бухгалтерський та податковий облік оборотних активів на підприємстві організований згідно з чинним законодавством України, положень та стандартів бухгалтерського обліку. Бухгалтерський облік оборотних активів у ТОВ «ЮГСВЕТ» має досить високий ступінь автоматизації. Облік ведеться за допомогою таких програмних продуктів, як 1С «Бухгалтерія» та «М.Е.Дос».

5. Аналіз основних показників діяльності ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що за аналізований період на підприємстві спостерігається тенденція зниження валового прибутку. Дана негативна тенденція була обумовлена у 2018 році зменшенням виручки від реалізації на 18783,70 грн, а у 2019 році збільшенням собівартості продукції на 26491,00 грн. Також на даному підприємстві спостерігається зниження віддачі основних засобів. У 2017 р. було реалізовано продукції та надано послуг на суму 432,28 грн на кожному використовувану гривню основних засобів, у 2018 році показник зменшився до 404,03 грн., тобто на 28,26 грн., а вже у 2019 році показник зменшився на 246,83 грн. і склав 157,19 грн. Ця тенденція була обумовлена переважанням темпів зростання середньорічної вартості основних засобів над темпами зростання виручки від реалізації.

Аналіз фінансової стійкості ТОВ «ЮГСВЕТ» показав, що за аналізований період підприємство кардинально змінило тип фінансової стійкості: з кризового фінансового стану на абсолютний.

Аналіз показників, що характеризують платоспроможність підприємства показав, що за аналізований період підприємство має недостатньо коштів для покриття зобов'язань. Проте спостерігається позитивна тенденція приближення коефіцієнтів до рекомендованих значень. Для підвищення значення поточної ліквідності необхідно працювати в напрямку підвищення суми оборотних активів і зниження суми поточних зобов'язань. Для зниження суми поточних зобов'язань можна, наприклад, домовитися про надання кредитних коштів на більш тривалий період часу.

6. Одним з основних критеріїв оцінки ефективності використання оборотних коштів є розрахунок показників, які характеризують оборотність оборотних коштів, що забезпечує безперервність відтворювального процесу. Прискорення обороту оборотних засобів дозволяє вивільнити значні суми, а вивільнені кошти використати відповідно до потреб підприємства. Провівши аналіз динаміки коефіцієнта оборотності на ТОВ «ЮГСВЕТ», можна сказати, що на підприємстві спостерігається позитивна тенденція збільшення коефіцієнта оборотності оборотних активів у 2019 році порівняно як і з 2017, так і з 2018 роком на 1,40 та 0,66 відповідно.

7. Розглянуті і проаналізовані склад і структура оборотних активів. На ТОВ «ЮГСВЕТ» за аналізований період у структурі активів переважають оборотні активи, вони займають 95%. В свою чергу, за аналізований період на підприємстві в структурі оборотних активів переважає дебіторська заборгованість. Так, у 2018 і 2019 рр. питома вага усієї дебіторської заборгованості складала 66%. Також значну частину у структурі оборотних активів за аналізований період займають запаси в середньому 30%. Грошові кошти, витрати майбутніх періодів та інші оборотні активи займають незначну частку у структурі.

8. Факторний аналіз зміни рентабельності оборотного капіталу показав, що рентабельність оборотного капіталу підприємства за аналізований період збільшилась і становить 12,26%, що на 1,75% більше, у порівнянні з минулим періодом. Так, зниження рентабельності продажів у звітному періоді на 0,02%, порівнянні з минулим, призвело до зменшення рентабельності оборотного капіталу на 0,06 копійок. Проте збільшення коефіцієнту оборотності оборотного капіталу на 0,67, порівнянні з минулим роком, призвело до збільшення рентабельності оборотного капіталу на 1,81 копійок.

Резервом на даному підприємстві є збільшення рентабельності продажів. Для цього підприємству рекомендується:

- підвищити ефективність діяльності підприємства по збуту продукції. Перш за все, необхідно більше уваги приділяти підвищенню швидкості руху оборотних коштів, скороченню усіх видів запасів.
- усунення причини виникнення перевитрат фінансових ресурсів на управлінські і комерційні цілі;
- здійснення ефективної цінової політики, диференційованої по відношенню до окремих категорій покупців;
- суворе дотримання укладених договорів на поставку продукції;
- проведення масштабної і ефективної політики в області підготовки персоналу, що являє собою особливу форму вкладення капіталу;

- здійснення заходів, спрямованих на поліпшення морального клімату в колективі;
- удосконалення рекламної діяльності, підвищення ефективності окремих рекламних заходів;
- вибір ефективної облікової політики;
- зниження собівартості продукції .